

ETILO ALKOHOLIO GAMYBOS, IMPORTO, EKSPORTO IR SUVARTOJIMO STATISTINIO TYRIMO METODIKA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Etilo alkoholio gamybos, importo, eksporto ir suvartojimo statistinio tyrimo metodikoje (toliau – Metodika) aprašomas etilo alkoholio gamybos, importo, eksporto ir suvartojimo statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) tikslas, vartojamos sąvokos, nurodomi statistinį tyrimą reglamentuojantys teisės aktai, taikomi klasifikatoriai, tiriamoji visuma, elementų aprėptis ir vertinami parametrai, taikomi tyrimo metodai, statistinių duomenų (toliau – duomenys) surinkimo ir apdorojimo, kokybės ir konfidencialumo užtikrinimo, statistinės informacijos skelbimo ir pateikimo naudotojams tvarka.

II SKYRIUS

TYRIMO TIKSLAS

2. Tyrimo tikslas – rengti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą etilo alkoholio gamybos, importo (iš trečiųjų šalių), eksporto (į trečiąsias šalis) ir suvartojimo perdirbti pagal suskirstytas kategorijas statistinę informaciją, reikalingą Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimams dėl žemės ūkio ir maisto produktų rinkos duomenų rinkimo, statistinės informacijos rengimo ir teikimo Europos Komisijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ir kitiems naudotojams įgyvendinti.

3. Pagrindiniai statistinės informacijos naudotojai yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Europos Komisija, kitos tarptautinės institucijos, valstybės institucijos ir įstaigos, žiniasklaidos, verslo ir mokslo atstovai, studentai ir kt.

4. Tiriamasis laikotarpis ir (arba) periodiškumas – metai.

III SKYRIUS

VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

5. Metodikoje vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Duomenų teikėjas** – ūkio subjektas, Lietuvos Respublikoje užsiimantis žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio gamyba, naudojantis Lietuvos įmonėse pagamintą etilo alkoholį kitų produktų gamybai, jį pakuojantis, parduodantis vidaus rinkoje ir eksportuojantis į trečiąsias šalis ir (arba) importuojantis iš trečiųjų šalių žemės ūkio kilmės etilo alkoholį ir ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholį, naudojantis jį kitų produktų gamybai, jį pakuojantis, parduodantis vidaus rinkoje ir eksportuojantis į trečiąsias šalis.

5.2. **Duomenų tvarkytojas** – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

6. Metodikoje vartojami sutrumpinimai:

6.1. **IDIS** – LŽŪMPRIS Interaktyvioji duomenų įvesties sistema.

6.2. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema.

6.3. **LŽŪMPRIS valdytoja** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

7. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 8 punkte nurodytuose teisės aktuose.

IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

8. Tyrimą reglamentuojantys teisės aktai:

8.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/2393;

8.2. Duomenų apie etilo alkoholį, vyno produktus, geriamąjį vandenį ir multivitaminus teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-322 „Dėl Duomenų apie etilo alkoholį, vyno produktus, geriamąjį vandenį ir multivitaminus teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

9. Teisės aktai, susiję su tyrimu:

9.1. Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;

9.2. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymas, patvirtintas 1995 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. I-857.

V SKYRIUS

TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

10. Tyrimui taikomi šie klasifikatoriai, kurie skelbiami Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai:

10.1. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK, 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;

10.2. Kombinuotoji nomenklatūra (KN).

VI SKYRIUS

TIRIAMOJI VISUMA (POPULIACIJA), ELEMENTŲ APRĖPTIS, SKAIČIUOJAMI PARAMETRAI

11. Tyrimo populiaciją sudaro ūkio subjektai, Lietuvos Respublikoje užsiimantys žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio gamyba, naudojantys Lietuvos įmonėse pagamintą etilo alkoholį kitų produktų gamybai, jį pakuojantys, parduodantys vidaus rinkoje ir eksportuojantys į trečiąsias šalis ir (arba) importuojantys iš trečiųjų šalių žemės ūkio kilmės etilo alkoholį ir ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholį, naudojantys jį kitų produktų gamybai, jį pakuojantys, parduodantys vidaus rinkoje ir eksportuojantys į trečiąsias šalis.

12. Geografinė tyrimo aprėptis – visa Lietuvos Respublika.

13. Skaičiuojami parametrai:

13.1. žemės ūkio kilmės etilo alkoholio gamyba pagal žaliavos rūšį hektolitrais (hl);

13.2. ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio gamyba pagal žaliavos rūšį hektolitrais (hl);

13.3. žemės ūkio kilmės etilo alkoholio importas iš trečiųjų šalių pagal kilmės šalį hektolitrais (hl);

13.4. ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio importas iš trečiųjų šalių pagal kilmės šalį hektolitrais (hl);

13.5. žemės ūkio kilmės etilo alkoholio eksportas į trečiąsias šalis pagal šalį hektolitrais (hl);

13.6. ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio eksportas į trečiąsias šalis pagal šalį hektolitrais (hl);

13.7. žemės ūkio kilmės etilo alkoholio suvartojimas, suskirstytas į kategorijas pagal naudojimą (maistui ir gėrimams, kurui, pramonės ir (arba) kitoms reikmėms), hektolitrais (hl);

13.8. ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio suvartojimas hektolitrais (hl).

VII SKYRIUS

TAIKOMI METODAI

14. Atliekamas ištisinis statistinis tyrimas. Statistiniams rodikliams skaičiuoti taikomas agregavimo metodas.

15. Tyrimas atliekamas vadovaujantis Taisyklių aktualia redakcija (Metodikos 8.2 papunktis).

VIII SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

16. Tyrimas atliekamas duomenų teikėjams teikiant praėjusių metų duomenis – ne vėliau kaip iki sausio 20 d. pagal Taisyklių 1 priede nustatytą formą „Duomenų apie etilo alkoholio gamybą, importą, eksportą ir suvartojimą ataskaita AGIES“ (toliau – ataskaita).

17. Duomenys teikiami naudojant IDIS. Nesant techninių galimybių naudoti IDIS, duomenys teikiami el. paštu.

18. Duomenų teikėjai, pasikeitus ataskaitų formose pateiktiems apskaitos duomenims, privalo apie tai informuoti duomenų tvarkytoją ir pateikti patikslintą atitinkamo laikotarpio ataskaitą.

19. Iš surinktų pagal patvirtintą formą statistinių duomenų apskaičiuojama žemės ūkio kilmės ir ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio gamyba pagal žaliavos rūšį, importas iš trečiųjų šalių pagal kilmės šalį, eksportas į trečiąsias šalis pagal šalį ir suvartojimas pagal veiklos sritį pagal Taisyklėse nustatytus terminus.

20. Pagal ataskaitoje pateiktus statistinius duomenis apskaičiuojami Metodikos 13 punkte nurodytų parametrų (statistinių rodiklių) suminiai kiekiai.

IX SKYRIUS

DUOMENŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

21. Duomenų teikėjų teikiamų duomenų, rengiamos, teikiamos kitoms institucijoms ir skelbiamos statistinės informacijos kokybė užtikrinama vadovaujantis valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC) generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“ patvirtintu Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai

teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašu, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ patvirtinta Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodika, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. 1V-108 „Dėl Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu.

22. Duomenų teikėjų pateiktų duomenų išsamumo ir patikimumo kontrolė yra atliekama tokiu būdu:

22.1. vykdant aritmetinę ir loginę duomenų įvedimo kontrolę bei naudojant IDIS įdiegtas automatizuotas priemones tikrinamos aritmetinės klaidos ir loginis atitinkamų statistinių rodiklių ryšys;

22.2. naudojant IDIS įdiegtas automatizuotas priemones duomenų teikėjo pateikti statistiniai duomenys yra lyginami su ankstesnio laikotarpio duomenimis ir registruojamos išsiskiriančios reikšmės;

22.3. nustačius netikslumų komunikuojama su duomenų teikėju ir atliekama neatitiktį priežasčių analizė;

22.4. duomenų teikėjai pasikeitusius duomenis turi pateikti duomenų tvarkytojui Taisyklėse nustatyta tvarka.

23. IDIS yra saugoma duomenų koregavimo istorija.

24. Duomenų įvedimo ir (ar) patikros metu nustatytas neatitiktis ir koregavimo veiksmus duomenų tvarkytojas registruoja Neatitiktį registravimo žurnale (Metodikos priedas).

25. Klaidos, pastebėtos paskelbtoje statistinėje informacijoje, nedelsiant ištaisomos ir apie jas informuojami naudotojai. Informacija leidiniuose koreguojama parengiant ir paskelbiant artimiausiame leidinio numeryje atitinkamo turinio informacinį pranešimą su patikslinta statistine informacija.

X SKYRIUS

DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

26. Duomenų tvarkytojas užtikrina duomenų teikėjų teikiamų duomenų konfidencialumą ir vientisumą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, ŽŪIKVC įdiegtomis priemonėmis pagal integruotos vadybos sistemos reikalavimus, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo

reglamentu (ES) Nr. 1185/2017, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

27. Duomenų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo saugoti ir tvarkyti duomenų teikėjų apskaitą.

28. Duomenų teikėjų pateikti duomenys LŽŪMPRIS duomenų bazėje saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.

29. Duomenų teikėjai privalo tvarkyti statistinių ataskaitų apskaitą ir jas saugoti 3 metus duomenų teikėjo nustatytoje laikmenose.

30. Už duomenų teikėjo rengiamų ir duomenų tvarkytojui teikiamų statistinių ataskaitų apskaitos tvarkymą atsako duomenų teikėjo vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

31. Asmens duomenys tvarkomi ir jų saugumas užtikrinamas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

XI SKYRIUS

NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

32. Tyrimui atlikti naudojama IDIS.

33. Duomenys analizuojami ir statistinė informacija rengiama naudojant „MS Excel“ programą.

XII SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

34. Statistinė informacija teikiama Europos Komisijai, LŽŪMPRIS valdytojui ir kitoms institucijoms Taisyklėse nustatyta tvarka.

35. Vadovaujantis kasmet rengiamu ŽŪIKVC statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi statistinė informacija skelbiama ŽŪIKVC interneto svetainėje www.vic.lt, oficialiajame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame statistiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

36. Statistinė informacija teikiama pagal atskiras užklausas Lietuvos Respublikos teisės aktų ir duomenų tvarkytojo nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Pasikeitus Metodikoje nurodytiems teisės aktams, vadovaujamosi aktualiomis šių teisės aktų redakcijų nuostatomis.

Etilo alkoholio gamybos, importo, eksporto ir
suvartojimo statistinio tyrimo metodikos
priedas

(Neatitikčių registravimo žurnalo forma)

NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Eil. Nr.	Neatiktis			Koregavimo veiksmai			Prevencinis veiksmas	Pastabos
	Trumpas apibūdinimas	Nustaty- mo data	Atsakingo darbuotojo vardas ir pavardė	Trumpas apibūdinimas	Atlikimo data	Atsakingo darbuotojo vardas ir pavardė		
